

ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ БІЗНЕС-АНАЛІТИКИ ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЗОРОСТІ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ

ЯСІНОВСЬКА Ірина Фантинівна

кандидатка економічних наук, доцентка,

доцентка кафедри фінансового менеджменту

Львівського національного університету імені Івана Франка

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2766-8700>

Анотація. У статті обґрунтовано роль цифрових інструментів бізнес-аналітики як ключового чинника забезпечення прозорості діяльності та реалізації концепції сталого розвитку. Досліджено переваги та функціональні можливості сучасних аналітичних платформ, таких як Microsoft Excel, Google Sheets, Tableau та Power BI у контексті формування багаторівневої екосистеми обробки даних. Розглянуто важливість інтеграції нефінансових індикаторів у цифрові моделі для оцінки довгострокової стійкості бізнесу. Запропоновано напрями використання інструментів бізнес-аналітики для посилення конкурентоспроможності бізнесу.

Ключові слова: бізнес-аналітика, фінансовий аналіз, сталий розвиток, цифровізація, детінізація.

У статті обґрунтовано роль цифрових інструментів бізнес-аналітики як стратегічного чинника забезпечення прозорості діяльності та реалізації концепції сталого розвитку підприємств в умовах глобальних економічних викликів. Застосування програмного забезпечення дозволяє інтегрувати екологічні та соціальні характеристики у загальну фінансову модель, перетворюючи абстрактні цілі на вимірювані показники, що підлягають постійному моніторингу. Цифрові рішення стають основою резильєнтності бізнесу, забезпечуючи адаптивність до енергетичної нестабільності та динамічних змін ринкової кон'юнктури.

Досліджено переваги та функціональні можливості сучасних аналітичних платформ, таких як Microsoft Excel, Google Sheets, Tableau та Power BI у контексті формування багаторівневої екосистеми обробки даних. Особливостями є автоматизація звітності та розрахунків, можливість спільної роботи в реальному часі, створення інтерактивних дашбордів для моніторингу запланованих і досягнутих результатів онлайн, тощо.

Побудова аналітичних процесів на основі цифрових алгоритмів створює прозоре середовище, що стає дієвим інструментом детінізації фінансових потоків. У межах дослідження зазначається важливість статистичного та регресійного аналізу емпіричних даних для наукового обґрунтування управлінських рішень. Для розв'язання складних аналітичних задач пропонується залучення спеціалізованого програмного забезпечення, що дозволяє враховувати вплив кількох факторів одночасно та отримувати точні прогнози фінансових результатів. Важливою складовою є контроль якості вхідних даних та перевірка результатів для мінімізації ризику людських помилок при роботі з великими масивами інформації.

Особлива увагу приділено необхідності включення нефінансових індикаторів у цифрові аналітичні моделі, оскільки соціально-економічна стабільність не обмежується лише фінансовою стійкістю. Так, важливо врахувати показники соціальної довіри, екологічної відповідальності, інноваційного потенціалу, адаптивності організаційної структури та інклюзивності бізнес-процесів. Запропоновано напрями використання інструментів бізнес-аналітики для посилення конкурентоспроможності бізнесу.

Список використаної літератури

1. Гунько С. Особливості використання табличного процесора Microsoft Excel для статистичного аналізу емпіричних даних // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія: Педагогічні науки. 2014. № 8. С. 41–44. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvvnur_2014_8_11
2. Баланюк І., Ліба Н., Іваночко Б., Шеленко Д., Мельник І. Цифрові технології Excel як інструмент гармонізації бухгалтерського обліку та економічного контролю з потребами бізнес-середовища // Актуальні проблеми економічних наук. 2025. № 14. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16915316>
3. Прокопова З., Сільгави П., Сільгави Р. Аналіз даних: інструменти та методи. 2012. URL: https://www.researchgate.net/publication/228969012_Data_analysis_tools_and_methods
4. Талах Т., Талах В. Використання функцій Excel в аналітичних дослідженнях та в економічній аналітиці // Економіка та суспільство. 2023. № 50. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-58>
5. Ляшенко О. Засоби табличного процесора Microsoft Excel для прогнозування економічних процесів // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». 2019. № 8 (1). С. 75–79. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2019_8\(1\)_17](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2019_8(1)_17)
6. Ситник Н., Ясіновська І. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Львів : Галич-Прес, 2025. URL: https://financial.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2026/01/FA_posibnyk_ISBN_86ed2276-1efd-4555-8145-ea7d3589e3d1.pdf
7. Ставицький О. Оцінка фінансових показників підприємства за допомогою методів множинної регресії та спеціалізованого програмного забезпечення // Актуальні проблеми економічних наук. 2025. URL: <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/176/188>
8. Замлинський В., Щуровська А., Замлинська О. Особливості та характеристики Business Intelligence (BI)-систем як інструменту підвищення ефективності діяльності компанії // Український журнал прикладної економіки та техніки. 2023. Т. 8. № 1. URL: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2023-1-8>
9. Шиковець К., Квіта Г., Безсмертна Ю. План-фактний бізнес-аналіз у середовищі Microsoft Power BI // Інфраструктура ринку. 2020. № 39. С. 260–266. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ifrctr_2020_39_45
10. Дзюбановська Н., Цегельний І. Цифрові інструменти для забезпечення прозорості залучення інвестицій: виклики та можливості для повоєнної України // Економічний аналіз. 2025. Т. 35. № 1. С. 525–535.
11. Черничко Т., Проскура В., Алмаші В. Цифрова трансформація бізнес-процесів як фактор сталого розвитку // Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 15. С. 66–71.
12. McGrath P., McCarthy L., Marshall D. & Rehme J. (2021). Tools and Technologies of Transparency in Sustainable Global Supply Chains. California Management Review.

Retrieved from: <https://doi.org/10.1177/00081256211045>

13. Савицька Н., Полевич А. Цифрова трансформація бізнесу: наукові підходи та інструменти сталого розвитку // Український журнал прикладної економіки та техніки. 2025. Т. 10. № 3. С. 230–233. URL: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2025-3-45>

14. Бегун С. Цифрові інструменти прогнозування соціально-економічної стабільності бізнес-моделі сталого зростання // Український економічний журнал. 2026. № 12. URL: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2026-12-1>

15. Srijani Choudhury (2025). AI-Driven Business Analytics for Sustainable Decision-Making in U.S. Organizations: Integrating the Technology Acceptance Model and Sustainability Theory. *International Journal of Research and Scientific Innovation*. Retrieved from: <https://dx.doi.org/10.51244/IJRSI.2025.12110059>

16. Md Mizanur Rahaman, Mia Md Tofayel Gonee Manik, Inshad Rahman Noman, Md Rashedul Islam, Md Munna Aziz, Mohammad Muzahidur Rahman Bhuiyan, Kallol Das (2023). Data Analytics for Sustainable Business: Practical Insights for Measuring and Growing Impact. *International Research Journal of Science, Technology, Education, and Management*. Retrieved from: <https://doi.org/10.53272/icrrd.v5i4.2>

Дата надходження статті: 27.04.2026

Дата прийняття статті: 10.05.2026

Дата публікації статті: 31.05.2026